

Advokaadibüroo HansaLaw OÜ
siiri.pajupuu@hansalaw.ee

Teie 28.01.2026
Meie 20.02.2026 nr 12.2-1/454-2

Järelevalvemenetluse alustamata jätmine

Austatud vandeadvokaat

Esitasite Rahandusministeeriumile taotluse järelevalvemenetluse algatamiseks (edaspidi järelevalveteade) SA Tallinna Lastehaigla (edaspidi ka hankija) tegevuse kontrollimiseks seoses hankija poolt lülisambakirurgia implantaatide ja meditsiiniseadmete ostmisega.

Järelevalveteates juhite tähelepanu asjaolule, et SA-l Tallinna Lastehaigla ei ole teadaolevalt vähemalt 2021. aastast alates hankemenetluse tulemusena sõlmitud lepingut lülisamba operatsioonide teostamiseks vajalike implantaatide ja nende paigaldamiseks vajalike meditsiiniseadmete ostmiseks. Samas on SA Tallinna Lastehaigla läbivalt osutanud ravi, mis hõlmab lülisambaoperatsioonide teostamist. Eeltoodu annab alust arvata, et SA Tallinna Lastehaigla, mis on hankija riigihangete seaduse (RHS) § 5 lg 2 p 2 tähenduses, on rikkunud seadusest tulenevat kohustust järgida asjade ostmisel RHS-s sätestatud korda. Teate esitaja hinnangul ei saa välistada võimalust, et SA Tallinna Lastehaigla on sõlminud lubamatuid otselepinguid müüjatega.

Selgitame, et avalik võim saab tegutseda ainult seaduse alusel ja seaduses sätestatud tingimustel.¹ Rahandusministeeriumi pädevus riigihankealase järelevalve teostamisel tuleneb RHS 9. peatükist, mis annab ministeeriumile kaalutlusõiguse otsustada, kas järelevalvemenetlus algatada ja milliseid abinõusid rakendada. Järelevalve eesmärk on kontrollida hankija tegevuse õiguspärasust, mitte otstarbekust ega tulemuslikkust (RHS § 203 lg 2).

Järelevalvemenetluse alustamiseks peavad üheaegselt esinema ajend ja alus ning puuduma seaduses toodud menetlustakistused – järelevalvemenetlust välistavad asjaolud. Järelevalvemenetluse ajendiks on järelevalveteade või RHS-i rikkumisele viitav muu teave. Järelevalvemenetluse alus on RHS-i rikkumise tunnuste sedastamine järelevalvemenetluse ajendis. RHS § 205 lg 1 p 1 sätestab, et Rahandusministeerium võib järelevalvemenetluse alustada põhjendatud kahtluse korral RHS §-s 207 sätestatud järelevalveteate põhjal või mõnel muul ajendil, kui on küllaldaselt andmeid, mis viitavad RHS-i rikkumisele, ja ühtlasi kui puuduvad RHS § 206 lg-s 1 nimetatud asjaolud. Seega on juhtumipõhise järelevalvemenetluse

¹ Vt RKHKm nr 3-3-1-14-98, p 4; RKHKo nr 3-3-1-41-00, p 4; RKHKo nr 3-3-1-43-12, p 19.

alustamise esmane eeldus alati ajendi ja aluse olemasolu – menetluse läbiviimiseks peab olema küllaldane alus, st ajendis (järelevalveteates) toodud väited RHS-i võimaliku rikkumise kohta peavad olema Rahandusministeeriumil RHS-i rikkumise võimalikkuse osas põhjendatud kahtluse tekkimiseks piisavad. Tulenevalt RHS § 206 lg 1 p-dest 3 ja 4 ei alustata järelevalvemenetlust, kui rikkumisele viitavad andmed ei ole põhjendatud kahtluse tekkimiseks küllaldased või kui rikkumist ei esine ning kui riigihanke menetlus on lõppenud. RHS § 73 lg 3 p 1 kohaselt lõpeb hankemenetlus hankelepingu või raamlepingu sõlmimisega.

Rahandusministeeriumi esindaja tutvus järelevalveteates märgituga ja hankija poolt riigihangete registris läbi viidud riigihangetega ning pöördus selgituste saamiseks hankija poole. Riigihangete registris kättesaadava teabe põhjal tuvastasime järgmist. Hankija on korraldanud raamlepingu sõlmimiseks rahvusvahelise avatud hankemenetluse „Trauma implantaatide ostmine“ (viitenumber 284724) avaldades vastava hanketeate 01.12.2025. a., pakkumuste esitamise tähtaeg oli 29.12.2025. Riigihanke tulemusel sõlmiti 11.02.2026 raamleping nr 6-14.2/2026/19 ettevõttega OneMed OÜ. Hankija selgitustest tulenevalt on selle riigihanke tehnilisse kirjelduse lisatud tooted, mis on nimetatud järelevalveteate punktides 5.6 ja 5.8 toodud riigihangetes viitenumbritega 233991 (Trauma implantaatide ostmine IV) ja 228999 (Trauma implantaatide ostmine II). Täiendavalt selgitas SA Tallinna Lastehaigla, et enne Syntrade Oy-ga sõlmitud hankelepingu kehtivuse lõppemist teavitas ettevõtja hankijat, et tal ei ole enam võimalik sama hinnaga tooteid järgnevas hankes pakkuda. Selle tulemusena telliti kehtiva lepingu alusel võimalikult palju tooteid ette ning ette tellitud toodetest jätkus kuni ca 2025. aasta kevadeni. Hankeväliseid oste on pärast riigihanke viitenumbriga 228999 lepingu lõppemist tehtud kokku summas 40 220,65 eurot. Toodete ostmise vajaduse tingisid eelkõige erakorraliselt vajaminevad tooted, mille tükihind on kallis ning mida oli tarvis kasutada koos hankija poolt hankelepingu alusel ette tellitud toodetega.

Seoses raamlepingute väliste ostudega selgitame järgmist. RHS § 28 lg 2 keelab hankijal jaotada riigihanget osadeks eesmärgiga eirata RHS-is riigihanke teostamiseks kehtestatud korda või nõudeid, eriti kui hankelepingu esemeks on funktsionaalselt koos toimivad või sama eesmärgi saavutamiseks vajalikud asjad, teenused või ehitustööd. RHS § 28 lg-s 1 sätestatud üldise summeerimise reegli kohaselt on osadeks jaotamine võimalik tingimusel, et hankija kohaldab iga osa kohta hankelepingu sõlmimisele kõigi osade summeeritud eeldatava maksumusega hankelepingu sõlmimise korda. Erandina sellest võib menetlusliigi valikul lähtuda ainult konkreetse hankelepingu (nn väikese osa) eeldatavast maksumusest, kui nende väikeste osade maksumus kokku ei ületa 20% kogu riigihanke eeldatavast maksumusest ja juhul, kui kogu riigihanke eeldatav maksumus on vähemalt võrdne rahvusvahelise piirmääraga, on iga väikse osa maksumus maksimaalselt 80 000 eurot asjade ja teenuste puhul (RHS § 28 lg 3 ja 4).

Eeltoodust tulenevalt on hankijal võimalik tugineda RHS § 28 lg-tes 3-4 sätestatud nn väikeste osade erandile ja teha soetusi raamlepingu väliselt, lähtudes vastava osa eeldatava maksumusega hankelepingu sõlmimise korra, sh järgides oma asutusesiseses hankekorras ette nähtud alla lihthanke piirmäära maksumusega jääva riigihanke menetluse regulatsiooni (RHS § 9 lg 4 p 3). SA Tallinna Lastehaigla raamlepingu välised soetused ei ületa praegusel juhul 20% kogu uue riigihanke (viitenumber 284724) eeldatavast maksumusest (300 000 eurot) ja väikese osa maksumus jääb alla 80 000 euro.

Käesoleval juhul ei ole Rahandusministeeriumil järelevalveteate, riigihangete registris nähtuvate andmete põhjal ega hankija edastatud selgituste põhjal tekkinud põhjendatud kahtlust rikkumise esinemise kohta. Hankija on läbi viinud konkurentsile avatud

rahvusvahelise riigihanke menetluse ja raamlepingute vahelised ostud mahuvad RHS § 28 lg-tes 3-4 sätestatud nn väikeste osade erandi kohaldamisalasse.

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes RHS § 180 p-st 6, RHS § 203 lg-test 1-3, § 205 lg 1 p-st 1 ja § 206 lg 1 p-dest 3 ja 4 ning lg-st 3 teatame, et Rahandusministeerium ei alusta esitatud järelevalveteate alusel järelevalvemenetlust hankija tegevuse õiguspärasuse kontrollimiseks.

Vaatamata järelevalvemenetluse alustamata jätmisele, täname Teid esitatud pöördumise eest. Täiendavate küsimustega palume pöörduda riigi osaluspoliitika ja riigihangete osakonna juristi Kertu Kuiv'a poole (tel: 5885 1394, e-post: kertu.kuiv@fin.ee).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Estella Põllu
riigihangete valdkonna juht

Kertu Kuiv 5885 1394
Kertu.Kuiv@fin.ee